

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 5 czerwca 2023 r.

PS-II.431.3.7.2023

Szanowny Pan
Zbigniew Pawłowski
Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Elblągu
Ul. Browarna 85
82-300 Elbląg

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu**, ul. Browarna 85, 82-300 Elbląg (REGON: 002817449; NIP: 578-10-86-736).

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu nadzorował **Pan Zbigniew Pawłowski**, który od dnia 13 maja 1991 roku zatrudniony jest na stanowisku Kierownika tego Ośrodka.

(dowód: akta kontroli:10.4, 10.6)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny:

- **Małgorzata Mazur** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego w Delegaturze Urzędu w Elblągu- **przewodnicząca zespołu kontrolnego**;
  - legitymacja służbowa nr 33/2020 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
  - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 13 kwietnia 2023 roku nr FK-IV.0030.357.2023 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu.
- **Anna Stejn** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego w Delegaturze Urzędu w Elblągu;
  - legitymacja służbowa nr 17/2021 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
  - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 13 kwietnia 2023 roku nr FK-IV.0030.356.2023 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu.

(dowód: akta kontroli: 6, 7)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 8 maja 2023 roku do 19 maja 2023 roku. Odnotowana została pod pozycją 29 w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu.

(dowód: akta kontroli: 9)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w delegaturze Urzędu w Elblągu, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie którego okazano upoważnienia do kontroli oraz legitymacje służbowe kontrolerów. Poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została wideokonferencją, w czasie której kontrolerzy przekazali wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowali o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego. Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-II.431.3.7.2023.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie: zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz świadczenia pielęgnacyjnego oraz realizowania ustawowych zadań dotyczących opłacania składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i zadań ustawowych z tym związanych;

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2021/2022 (od 1 listopada 2021 roku do 31 października 2022 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 20 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 390 z późn. zm.) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych za kwartał IV 2021 oraz kwartał I, II i III 2022 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie od 1 listopada 2021 roku do 31 października 2022 roku z dotacji Wojewody na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych wydatkowano ogółem kwotę 3.053.952 zł, z tego na świadczenia objęte zakresem kontroli przeznaczono 3.006.443 zł (stanowiło to ok. 98 % kwoty ogółem wydatkowanej na świadczenia rodzinne), w tym na:
  - Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami - kwotę 660.316 zł (5742 świadczeń);

- Świadczenie pielęgnacyjne - kwotę 1.239.308 zł (602 świadczeń).

2. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów. Wójt Gminy Elbląg - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych przeznaczył łącznie w: IV kwartale 2021 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2022 roku kwotę **65.156 zł**.

(dowód: akta kontroli: 10.10-10.15)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Elbląg liczy 7.619 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest Wójt Gminy Elbląg. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu. W kontrolowanej jednostce decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Wójta Gminy Elbląg.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu wykonywał swoją działalność na podstawie Uchwały Rady Gminy Elbląg z dnia 22 września 2011r. nr IX/55/2011 w sprawie nadania statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Elblągu zmieniony uchwałami nr: XXXIII/263/2014 z dnia 27 marca 2014 r., XVI/113/2016 z dnia 10 marca 2016 r., XLI/311/2022 z dnia 17 marca 2022 r. Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki kontrolowanej stanowił w § 16 ustęp 1 punkt 5, że „Ośrodek realizuje zadania na podstawie obowiązującego prawa, a w szczególności na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (...)”.

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu nr 1/19 z dnia 28 stycznia 2019 roku. Po dokonanej analizie dokumentów kontrolujący stwierdzili, że obowiązujący Regulamin organizacyjny jest aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 10.2, 10.3, 10.8)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych zajmowało się dwóch starszych inspektorów ds. świadczeń rodzinnych, którzy podlegali bezpośrednio Kierownikowi GOPS. Pracownicy zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań posiadali aktualne zakresy czynności oraz upoważnienia udzielone przez Wójta Gminy Elbląg - niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych. W trakcie trwania kontroli zostały uzupełnione upoważnienia dla pracowników na podstawie art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeksu Postępowania Administracyjnego w zakresie wydawania zaświadczeń, a także do poświadczania za zgodność z oryginałem odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań administracyjnych w zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu posiadał upoważnienia do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz do wydawania decyzji z tego zakresu, a także realizował zadania wynikające ze statutu i regulaminu.

W okresie objętym kontrolą pracownicy realizujący kontrolowane zadania uczestniczyli w szkoleniu mającym wpływ na podwyższenie stanu wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych im zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały zaświadczenia.

(dowód: akta kontroli:10.5, 10.7, 10.16)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu mieści się w jednym z dwóch budynków w sąsiedztwie z Urzędem Gminy Elbląg. Realizacja zadań objętych kontrolą odbywa się w pomieszczeniu na parterze budynku o powierzchni ok. 20 m², dlatego też dostęp do pomieszczeń dla osób z niepełnosprawnościami nie jest utrudniony. Stanowiska pracy osób realizujących zadania objęte kontrolą wyposażone są w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. Przy biurkach pracowników znajdują się również krzesła z przeznaczeniem dla zgłaszających się interesantów. Osoby oczekujące na załatwienie sprawy mogą skorzystać ze stolika dla interesantów.

Osoby z niepełnosprawnością, które nie są w stanie dotrzeć bezpośrednio do pomieszczenia, gdzie realizowane są zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, mają możliwość powiadomienia pracownika o swoim przybyciu poprzez umieszczony na zewnątrz budynku dzwonek elektryczny oraz ze skorzystania z podjazdu lub windy.

Akta spraw podzielone są w zależności od miejsca zamieszkania, ułożone zgodnie z nadawaną numeracją, przechowywane w zamykanych na klucz szafach biurowych ustawionych w pomieszczeniu zajmowanym przez pracowników realizujących zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Osobom przeprowadzającym kontrolę przekazano umowę na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych zawartą z Amazis-świadczenia rodzinne. Ustalono, że w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 10.8, 10.9)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu wynika, że w okresie objętym kontrolą nie rozpatrywano żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(dowód: akta kontroli: 10.8)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Z przedstawionych kontrolerom materiałów wynikało, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu prowadził 227 postępowań administracyjnych dotyczących rozpatrywania przyjętych wniosków o przyznanie świadczeń w sprawie ustalenia uprawnień do pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz świadczenia pielęgnacyjnego zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, w tym:

- **206** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami (w tym: wydano 14 decyzji odmownych);
- **21** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego (w tym: wydano 7 decyzji odmownych).

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu nie prowadzono postępowań związanych z ustalaniem nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu oraz postępowań w sprawie rozłożenia kwoty zobowiązań na raty oraz umorzenia nienależnie pobranych świadczeń. Ponadto wpłynęło 7 odwołań od decyzji dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego, z czego jedno zostało utrzymane w mocy przez organ II instancji, natomiast 6 spraw zostało uchylonych i w tych sprawach organ drugiej instancji orzekł co do istoty sprawy.

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu skontrolowano akta **25** losowo wybranych spraw, w których łącznie prowadzono **26** postępowań administracyjnych - zakończonych wydaniem decyzji - związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 10.1, 12.2, 13-16,19)

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu w okresie objętym kontrolą – z zakresu zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz świadczenia pielęgnacyjnego.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

(dowód: akta kontroli:18)

VI. Kontroli i analizie poddano:

- **15 spraw** związanych z zasiłkiem rodzinnym, w których prowadzono **16 postępowań administracyjnych**, w tym:
  - **10** postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,
  - **5** postępowań zakończonych wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego,
  - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji uchylającej uprawnienie do zasiłku rodzinnego.

(dowód: akta kontroli:12.1, 12.2, 13, 15, 18)

- **10 spraw** związanych ze świadczeniem pielęgnacyjnym, w których prowadzono **10 postępowań administracyjnych**, w tym:
  - **5** postępowań zakończonych wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego,
  - **5** postępowań zakończonych wydaniem decyzji odmownych w zakresie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

(dowód: akta kontroli:12.2, 12.3, 14, 16)

VII. Realizacja ustawowych zadań związanych z opłacaniem składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Kontroli i analizie poddano akta 3 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne – w zakresie opłacania składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za te osoby oraz realizacji zadań ustawowych przez płatnika składek.

Analizą objęto dokumentację z miesiąca listopad oraz grudzień 2021 roku.

(dowód: akta kontroli:11.1)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny realizacji zadań objętych kontrolą, w tym prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej

VIII. Ustalone uchybienia

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- **uchybień powtarzalne występujące w znaczącej liczbie, tj.**

1. W **26 przypadkach**, co stanowiło **100,00 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych, w decyzjach administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych – zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego (26) błędnie wskazano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu jako organ administracji publicznej wydający decyzje.

Zgodnie z art. 20 ust.1-4 w związku z art. 3 pkt.11 ustawy o świadczeniach rodzinnych organem właściwym do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenia rodzinne lub otrzymującej świadczenia rodzinne.

Decyzje organu I instancji powinny zawierać oznaczenie organu wydającego tj. Wójt Gminy Elbląg, natomiast upoważniony pracownik powinien je podpisać jako osoba działająca z upoważnienia Wójta.

(dowód: akta kontroli: 12.1-12.3, 13, 14, 15, 16)

dotyczy decyzji:

GOPS.ŚR.522.2220.524.17.2021, GOPS.ŚR.522.2220.160.17.2022, GOPS.ŚR.522.70.433.17.2021, GOPS.ŚR.522.1054.390.17.2021, GOPS.ŚR.522.831.388.17.2021, GOPS.ŚR.522.2328.384.17.2021, GOPS.ŚR.522.2171.594.17.2021, GOPS.ŚR.522.100.423.17.2022, GOPS.ŚR.524.2178.324.17.2022, GOPS.ŚR.524.2008.409.17.2022, GOPS.ŚR.524.839.168.17.2022, GOPS.ŚR.524.3434.435.17.2022, GOPS.ŚR.524.2480.585.17.2021, GOPS.ŚR.522.1499.565.17.2021, GOPS.ŚR.522.252.398.17.2021, GOPS.ŚR.522.2343.401.17.2021, GOPS.ŚR.522.1354.385.17.2021, GOPS.ŚR.522.777.418.17.2021, GOPS.ŚR.522.597.17.2021, GOPS.ŚR.522.262.35.17.2022, GOPS.ŚR.522.2880.590.17.2021, GOPS.ŚR.524.261.178.17.2022, GOPS.ŚR.524.2885.412.17.2022, GOPS.ŚR.524.3237.299.17.2022, GOPS.ŚR.524.1724.405.17.2022, GOPS.ŚR.524.2522.121.17.2022

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

Przyczyną powstania stwierdzonych uchybień jest:

niewystarczający nadzór Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu nad realizacją zadań w okresie objętym kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i ocenę wnoszę o:

1. Wskazywanie w decyzjach administracyjnych – Wójta Gminy Elbląg - jako organu administracji publicznej wydającego decyzję administracyjną.

Proszę Pana o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonego uchybienia oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki